

Tahsilat ve Ödemelerin Tevsik Zorunluluğu Kapsamına Mükellef Olmayanların da Dahil Edilmesine İlişkin 572 No.lu VUK Tebliği Resmi Gazete'de Yayımlanmıştır

Hatırlanacağı üzere, 7524 sayılı Kanun'un 6. maddesi ile Vergi Usul Kanunu (VUK)'nun mükerrer 257. maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan "Mükelleflere" ibaresinden sonra gelmek üzere "**ve mükellef olmayanlara,**" ibaresi eklenmek suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığına, tevsik zorunluluğunun kapsamına mükellef olmayanları da dahil etme yetkisi verilmişti. ([05.08.2024 tarihli, 5 sayılı Rehberimiz](#))

Bu defa, 7254 sayılı Kanunla Hazine ve Maliye Bakanlığı'na verilen yetki, 18.10.2024 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan "**572 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 459)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ**" ile kullanmış olup, tevsik zorunluluğu ile ilgili 459 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinde değişiklikler yapılarak mükellef olmayanlar da tevsik zorunluluğu kapsamına alınmıştır.

Tebliğ'de yer alan düzenlemeler, detayları itibariyle aşağıda bilgilerinize sunulmaktadır.

1. Tevsik Zorunluluğunun Kapsamı

Tebliğde, tevsik uygulaması bakımından **mükellef olmayanlar**; "*Vergi Usul Kanununun 232. maddesinin birinci fıkrası kapsamında fatura almak zorunda olan birinci ve ikinci sınıf tüccar, serbest meslek erbabı, kazançları basit usulde tespit olunan tüccar, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçi, vergiden muaf esnaf dışında kalanlar*" şeklinde tanımlanmıştır.

Söz konusu Tebliğ ile, 459 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin "4.1. Kapsam ve Tutar" başlıklı bölümünün birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı bölümün ikinci paragrafından sonra aşağıdaki paragraflar eklenmiştir:

"Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların **(mükellef olmayanların kendi aralarında yapacakları işlemler hariç olmak üzere)** yapacakları, 7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunludur."

"Bu zorunluluk kapsamında, **mükellef olmayanlar da, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlardan yapacakları alımlarına ilişkin 7.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapacaklardır.**

Tevsik zorunluluğu kapsamındaki ödemelerin tahsilatı yapanın hesabına, bizzat aracı finansal kurumların şubelerine gidilmek ve işleme ait açıklamalara da yer verilmek suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, tevsik zorunluluğuna uyulmuş sayılacaktır."

Bu zorunluluk kapsamında, mükellef olmayanlar da, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlardan yapacakları alımlarına ilişkin 7.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapacaklardır. Aksi halde **hem mükellef olmayana hem de satıcıya** ceza uygulanacaktır.

Herhangi bir banka hesabı veya kredi kartı bulunmayan kişi, tevsik zorunluluğuna uyabilmek için, bir banka aracılığıyla, tahsilatı yapanın hesabına doğrudan ödeme yapması gerekecektir. Bu işlem, bankaya gidilerek ve ödemeye dair gerekli açıklamaların yapılmasıyla gerçekleştirilecektir. Nakit ödeme doğrudan satıcıya yapıldığında, satıcı bu ödemeyi kendi banka hesabına yatırırsa dahi, bu tevsik zorunluluğunu karşılamayacak ve her iki tarafa ceza uygulanacaktır.

Yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapılacak işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemelerde düzenlenecek faturalara söz konusu kişilerin pasaport numarasının yazılması ve nakit tahsil edilen tutarların, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlar tarafından **tahsilatı takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı finansal kurumlarca düzenlenen belgelerle tevsikin sağlanması** zorunludur.

Mükellef olmayanların kendi aralarında yapacakları işlemler de ise tevsik zorunluluğu aranmayacaktır.

2. Ceza Uygulaması

7524 sayılı Kanun ile, VUK'nun mükerrer 355. maddesinin 4 numaralı fıkrasında yapılan değişiklikler sonucunda; tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymayan **mükelleflerle mükellef olmayanların her birine**, her bir işlem için;

- ✚ Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında 20.000 Türk lirasından,
- ✚ İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında 10.000 Türk lirasından,
- ✚ Yukarıda yazılı bulunanlar dışında kalanlar (mükellef olmayanlar bu grupta değerlendirilecektir) hakkında 5.000 Türk lirasından

az olmamak üzere **işleme konu tutarın %10'u nispetinde** özel usulsüzlük cezası uygulanacaktır. Değişiklikten önce sadece mükelleflere ceza uygulanabiliyor ve ceza tutarı işleme konu tutarın %5'i şeklinde belirlenmişti.

Özel usulsüzlük cezası her bir işlem için asgari tutarlardan az olmamak üzere ayrı ayrı kesilecek olup bir yılda kesilecek ceza toplamı 20 milyon Türk Lirasını geçemeyecektir.

Tevsik zorunluluğuna aykırı bir şekilde ödeme yapanların; durumu, ödemeyi takip eden **beş iş günü içerisinde kendiliğinden idareye bildirmesi halinde**, ödemede bulunan adına bu düzenleme uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilmeyecektir.

Söz konusu Tebliğ, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girmiştir.

572 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 459)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğin Resmi Gazete'de yayımlanan orijinal haline [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla.